

ISSN 0134-2266

1980

TÄHEKE

NR. 1

**MINA OLEN «TÄHEKE»,
lõbustan teid väheke.
Kõiki asju meeles pean,
palju laule, jutte tean...**

Illustreerinud ENE PIKK

Nii kirjutasin ma oma esimeses numbris. See oli jaanuaris 1960. Nüüd olen kahekümneaastane.

Selle aja jooksul olen palju näinud. Kõige rohkem meeldib mulle käia lasteaias ja koolis oktoobrilaste juures. Olen olnud kolhoosis ja ehitusel, tehases ja koguni kosmoses. Rännuteed on viinud mind Moskvasse, Leningradi, Taškenti, Kiievisse — peaaegu kõikjale meie suurel kodumaal.

Mul on palju sõpru ja abilisi. Minu esimesed lugejad, kirjasõbrad ja joonistajad on juba päris suured. Paljudel neist on juba endil lapsed. Minu esimene peatoimetaja oli kirjanik Holger Pukk. Üle neljateistkümneme aasta hoolitses ta selle eest, et ma alati uus ja huvitav oleksin. Kunstnik Ene Pikk, kirjanik Jaan Rannap, aga samuti Hannele Väli, kelle kirjutusmasinast kõik minu lood läbi käivad, on jäänud minu headeks abalisteks esimesest numb-

rist peale. Toremaid lugusid ja luuletusi on mulle kirjutanud Leida Tigane, Aino Tigane, Ellen Niit, Elar Kuus, Eno Raud, Maimu Linnamägi, Heljo Mänd, Leelo Tungal, Ira Lember, Iko Maran, Olivia Saar ja paljud teised. Minu värvilise kuue eest on ikka hoolitsenud kunstnikud Asta Vender, Edgar Valter, Heldur Laretei, Virve Kotkas, Elle Tikerpää.

Mul on olnud ka hoopis iselaadseid sõpru, nagu väike tüdruk Täheke, koer Krässu ja Tehnika Teet. Neist tuleb selles numbris veel juttu.

Minu head sõbrad ja abilised tegid mulle toreda sünnipäevakingi — tulid külla uute juttude, luuletuste ja piltidega. Kõigile kunagistele ja tänastele sõpradele, suurtele ja väikestele

SUUR AITÄH!

HOLGER PUKK

MÄRK

Naljakas ja ühtlasi kurb on vaadata inimest, kes hüva- ja kurakätt kõigub. Mida ta eile kiitis, seda homme laidab. Keda ta eile ülistas, seda homme põlastab. Kõnnib see inimene küll, aga eksleb. Tal justkui läheksid parem ja vasak käsi alalõpmata segi.

Poisipõlves tegi käte segimine mullegi musta muret. Kumb parem, kumb vasak pool, see ei seisnud kuidagi meeles. Kuni ühel õhtul saabus ootamatu lahendus. Kahjuks koos ränga ehmatusega.

Istusime kolmekesi laua ümber. Keskaika lauda põles nikeldatud puguga petrooleumlamp. Piimjas kuppel levitas meie tegemistele parajalt valgust. Isal oli ajaleht käes, ema nõelus sokke, mina kiskus pilpaid. Isa oli kuusehalu otsast mulle kämblapikkuse klotsi

saaginud. Selle surusin nüüd otsapidi vastu rinda ja asetasin noa klotsi servale. Siis võtsin ühe käega noa peast ja teisega tera otsast kinni. Nuga kõigutades hakkasin seda oma rinna poole tõmbama. Tera jooksis kuuseklopist hõlpsasti läbi ja löikas selle küljest lahti õhukesse pilpa.

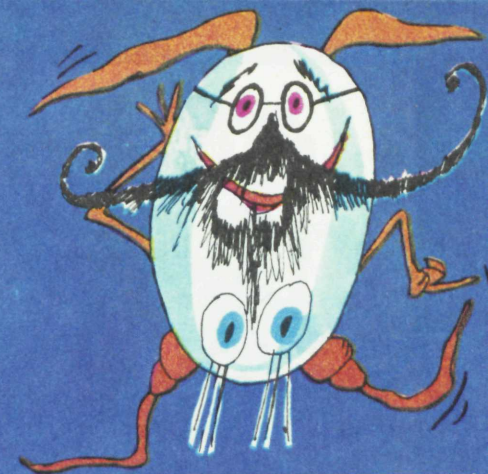
Niisugust tööd olin ennegi teinud, sest pilpaid läks meil tihtilugu tarvis. Kõverad ja poolikud jäid emale. Need aitasid tal pliidi alla tuld teha. Sirged ja ühtlased olid minu omad. Nendest sai neljakandilisi väravaid põimida. Väravatest võis omakorda sildu, maju, torne ja tarasid ehitada. Pilpad olid hindamatu mänguasi, kuna alates pilpa tõmbamisest kuni kõrge torni valmimiseni sai kõik oma kätega tehtud. Ja isa oli lubanud varsti ka kloppide saagi-

mise selgeks õpetada.

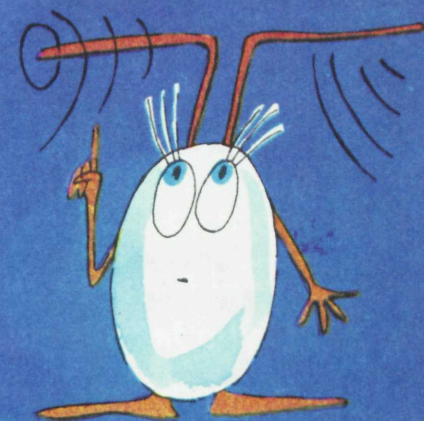
... Ema nõelus, isa luges, mina kiskus pilpaid. Korruga hüppas klots põrandale, käeselg tundis valu, nuga pudenes sülele, poolik pilbas lendas lauale. Esialgu olin koledasti kokkunud. Siis aga rahunesin, sest verd polnud näha. See tähendas, et midagi tõsist pole ka juhtunud. Äkki märkas ema, et mu käseljal on haav. Noa terav ots oli kolmnurkse nahatüki puhtalt välja lõiganud. Aga verd haavast ei tulnud. Ema ütles, et ma olevat vere kinni ehmatanud.

Haav paranes jõudsasti, ent jättis järele kolmnurkse armi. See oli valkjas ja paistis roosalt käeseljalt kergesti silma. Ning paistab nüüdki veel.

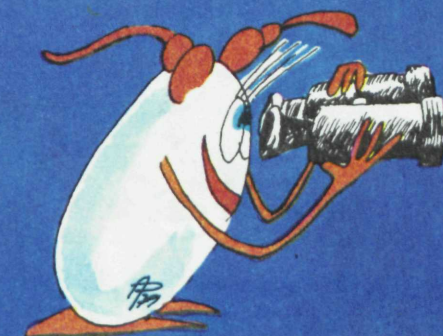
Läks mõni aeg mööda ja ma fegin asjaliku avastuse. Vahepeal oli sellest juttu olnud, et nuga sähmas just vasakusse kätte. Nüüd siis oli mu vasak käsi valkja armiga märgitud. Mul tarvitses ükskõik kumma käe seljale pilk heita ja seda-maid oli vasak või parem pool kindlaks tehtud. Üks selge ja kindel märk ei lasknud kätel enam segi minna.

Niiviisi lähen ma näärrikarnevalile.

Niiviisi püüan ma raadiosignaale.

Niiviisi vaatan ma minevikku. Huvitav, huvitav!
Näe, kes enne mind «Tähekeses» lastele ülesandeid jagasid ja vigureid tegid!

HANDO RUNNEL

MÕISTATUS

«Kui mõni laps on hakanud Maailma Kõige Paremaks Lapseks ja kui Maailma Kõige Parem Laps oleks nüüd kõige lõbusamas tujus ning ta jookseks naeru ja hõiskamisega mööda tuba ja kui Maailma Kõige Parema Lapse ema ütleks talle siis üks kord ja teine kord ja kolmas kord, et aitab nüüd, aitab nüüd naerust; kõik lapsed mingi nüüd teise tuppa ja mängigu vaiksemalt, emal on vaja siin toas tööd teha.—Mis teeks siis Maailma Kõige Parem Laps?»

«Oo, ta muutuks siis Halvaks Lapseks!»

Illustreerinud VIRVE KOTKAS

JAAN RANNAP

AKNAL

Sajab lund. Ei ole enam näha isa suuri vildijälgi ega ema väikseid saapajälgi. Värava juurde viiv rada on nagu kinnikasvanud jõgi lumemaal. Teispool seda rada on tühi valge väli, kus talvel ei käi keegi. Niimoodi võib muidugi mõelda ainult see, kes pole kevadel aias lehti riisunud. Andrus on näinud kulukõrte vahele uuristatud salakäike, mis pärast lume sulamist avalikuks saavad. Olgu lumi kui tahes paks, talvel elavad seal all hiired. Hakkam väikeseks vööthiireks, otsustab Andrus ja hakkabki. Nüüd ei ole lukus uks takistuseks. Andrus hüppab aknalaualt taburetile, taburetilt põrandale. Andruse tagumised koivad on pikad ja tugevad. Ta ruugel turjal on kõrvade vahelt sabani ulatuv must jutt. Kalpsat, kalpsat hüppab Andrus ahju taha, leiab hiireaugu ja õuel ta ongi. Kulukõrred ei ole lasknud lumel tihedalt vastu mulda vajuda. Andrusel on hea nende kõrte vahel sibada. Kusagil siin peaks elama Jutik oma emaga. Andrus tahab neile külla minna. Jutikuga on Andrus tuttav kartulivõtuajast. Jutikul oli siis vao sees kodu. Kolm väikest vöötselga kadusid mullakämpude vahele, aga Jutiku koos emaga tõstis Andrus oma kollasesse plekkämbrisse. Jutikul ei olnud siis veel õiged karvugi seljas, aga must vööt oli juba näha. Kui Andrus ämbrisse pehmet sammalt pani, pugesid hiired kärvesti selle sisse. Jutiku talvepesa leiab Andrus metsõunapuu juurest. See on nagu kulukõrtest

pall. Seestpoolt on pesa vooderdatud villatuttide ja udusulgedega.

«Jutik, kas sa oled kodus?» küsib Andrus.

«Olen küll,» ütleb Jutik. «Me mängime emaga ümber maailma reisimist. Ema tahab kohutavalt ümber maailma reisida.»

«Jutik, mis sa siis teed, kui sind üksi koju jäetakse,» küsib Andrus.

«Oh, mind ei jäeta kunagi üksi koju,» ütleb Jutik. «Mina käin igal pool kaasas. Poes ja linnas ja kui kaugel tahes.»

Kollase kõhuga lind lendab aknaraamile, toksab nokaga vastu klaasi ja märkab siis nõõri otsas rippuvat pekitükki. Andrus soovib end kähku tihasiks ja lendab ka jaole.

«Vaata, kuidas mina!» kiitleb tihane Tonkson ja hoiab end ühel jalal tasakaalus.

«Vaata, kuidas mina!» ütleb Andrus ja nokib pekki, pea alaspidi.

«Vaata nüüd!» hüüab Tonkson ja laseb varbad hoopis lahti. Andrus ei jää temast maha. Hetk hiljem sabistavad mõlemad paksus lumes, valged nagu möldrid. Tonkson surub Andrusale lumepalli krae vahele.

Kohva, kohva, kohva kostavad maja tagant pikad vildisammud. Siis trambitakse jalgu. Siis keeratakse võtit. Link lõnksatab.

«Aga mis mul selja taga on?» küsib tuttav kare hääl.

Andrus lendab taburetilt alla, haarab kirstult kasuka, pingi alt saapad, naela otsast kõrviku. Isa selja tagant paistab kelk. Niisugune punane ja lai, mis ka paksus lumes mäest alla sõidab. Kui hea, et tal ennist vasaku käe pikad sõrmed risti olid. Kui hea, et tal parema käe sõrmed risti olid. Kui hea, et ta igaks juhuks ka mõlemad suured varbad oli kõrvalvarvastega risti seadnud. Ristis sõrmede ja varvastega võid vahepeal olla kes tahes, Andrus tagasi saad sa ikka.

Illustreerinud VALLI HURT

Olen Tähetüdruk. Kui kõige-kõige esimene «Täheke» ilmus, seisin ma esikaanel. Ka pärast seda käisin «Tähekeses» sõpradel sageli külas. Viisin neid põllule ja tehasesse ja ehitusele ja nukuteatrisse.

Nüüd elan «Tähekeses» eksliibrisel. Kui sa «Tähekesele» nii ilusa luuletuse või nii huvitava kirja saadad, et see ära trükitakse, saad kingituseks raamatu, millel mina olen kaasas.

Kuidas onu Ööbik teatris käis

ELLEN NIIT

Ühel heledal öhtupoolikul läks onu Ööbik teatrisse. Oli parajasti laupäevaõhtu ja tulemas laupäevaöö. Onu Ööbik oli vaba mees. Ei olnud tal mingit öötööd ees.

Onu Ööbik andis riidehoius ära oma mütsi ja palitu ning sai vastu ümmarguse numbri number 666. Selle pani ta hoolikalt oma punase sametkuue paremasse tasku. See kuub oli tal muide kuldnööpidega ja uhiuus! Onu Ööbik kohendas oma libliklipsu ja kammis peegli ees isegi pead. Teater on ju üks peenike koht, nagu sa isegi tead.

Siis esitas onu Ööbik kontrollijale väarikalt pileti, astus trepist üles ja ostis ka teatrikava. Sel olid pildidki sees ja see maksis kakskümmend kopikat. Siis astus ta koos teistega saali, kus olid istepingid ja rõdud ja eesriide varjul suur teatrilava. See ei olnud ju mingi laste- või nukuteater, vaid puha ooper ja ballett. Seal on laemaalgi laes ja toole kohe nii et . . .

Onu Ööbik otsis üles oma koha kuuendas reas. See koht oli tal number kuus. Ta võttis istet toolil, millega muide saab ennast kiigutada. Aga onu Ööbik istus jalg üle põlve ega julgenud algul üldse end liigutada.

Siis pööras onu Ööbik siiski pead ja vaatas seda uhket saali. Ta kallutas klapptooli pehmet põhja, mis tõstis ta põlved lõua alla, ja uuris seda tore-dat laemaalgi. Ja korraga nägi ta ülal rõdu ääre peal oma kallist sõpra ja segu Markus Trampjalga.

Onu Ööbik kargas tooli pealt püsti ja vehkis kavaga, et Markus ka teda näeks. Et Markus ka teda näeks ja tema tal nägemata ei jääks. Aga Markus Trampjalg ei pannud onu Ööbikut üldse tähele.

Siis hüüdis onu Ööbik valjusti: «Markus, hei!» Ja vehkis veel. Paljud inimesed arvasid, et teater ongi juba alanud ja pöörasid onu Ööbiku poole päid. Aga onu Ööbik pühkis alt saalist minema ja oligi juba rõdu poole teel. Oi, küll oli tal rõõmus meel, nii rõõmus meel!

Ta jõudiski rõdule ja leidis Markuse üles. Siis avati eesriide ja nad istusid ooperis teineteise süles — onu Ööbik ja ta sõber Markus. Noh, aga ega istumise mõnu pole veel maailma ainuke tarkus!

Nad vaatasid ooperit ja laulsid ise ka natuke kaasa. Ja vahetajal käisid nad einelauas kui üks mees.

Tore, tore on olla teatris, kui sul seal sõber on ees!

JUHAN SAAR

Mängulaul

Minu õu ei ole lihtsalt õu,
liivakast ei lihtsalt liivakast.
Siin on lossid, mäed ja metsapõu,
jões, kus laevadel on raske last.

Mäng on väikese inimese töö,
väikese inimese tõsine töö,
väikese inimese murelik töö,
mäng on väikese inimese töö.

Kes viimasel üldlaulupeol käis, see kuulis ka, kuidas poistekoorid uljalt laulsid:

K.O.K! — kus kaardil valge laik.

K.O.K! — see on me poiste paik.

K.O.K! tähendab: kõik on korras. Niimoodi raporteerisid kunagi Eesti Raadio Poiste Klubi liikmed.

Laulu sõnade autor, luuletaja Juhan Saar, alustas oma kirjamehetööd ajalehe «Säde» toimetuses. Hiljem oli ta mitu aastat lasteraadioonu ja raadio naljasaadete toimetaja. Praegu töötab Juhan Saar Eesti NSV Riiklikus Nukuteatris, valib teatrile näidendeid ja kirjutab neid ka ise.

Juhan Saare esimene lasteraamat kandis pealkirja «Metsa taga ei ole mets». Selles raamatus on palju, nagu autor ise kinnitanud, temast endast, tema kodustest ja koolikaaslastest. Teise lasteraamatu nimeks sai «Õhtujutud» ja sinna koondas autor muinaslood, mida ta raadio õhtujutusaadeteks oli kirjutanud. Kolmas raamat «Mäng» on aga viguriraamat, kus siiski ka tõsistest asjadest juttu aetakse.

Detsembrikuu lõpupäeval sai Juhan Saar viiekümne aastaseks.

PALJU ÕNNE!

Minu maal on kullast taevakumm,
hõbesulgi kannab kakaduu.
Ahvenas mu järves pole tumm,
aias kasvab ahvileivapuu.

Mäng on väikese inimese töö,
väikese inimese tõsine töö,
väikese inimese murelik töö,
mäng on väikese inimese töö.

Päriselt ma elan sellel maal
senikaua, kuni kestab mäng.
Õhtuks vägevaks ja suureks saan,
aga siis mind ootab hoopis süng.

Auh, auh. Mina tulin «Tähekesse» pärast «Tähekesse» 13. sünnipäeva. Algul olin ma lihtsalt Tähetüdruku väike kutsu — käisin temaga kõlkjal kaasas. Aga siis kasvasin suuremaks, läksin kooli ja hakkasin luuletama. Minu esimese luuletuse kohta ütles õpetaja:

«Ära sellest, kulla Krässu,
veel ära lange,
aga sinu esimene luuletus
on hirmus kole kangel!»

Mina ei langenud. Luuletasin lastele edasi. Aga nemad luuletasid mulle tagasi. Mäletan, kuidas ma ükskord luuletasin ühe lohaka poisi Jüri-Antsu kohta:

Riided viskab pilla-palla
Toolide ja voodi alla.

Jüri-Ants lugus ja hakkas kohe korralikuks poisiks. Niisugune tubli «Tähekesse» sõber olin mina, Krässu!

Lapsed tulid!

LAPSED TULID MEMMEKÜLLA,
SÕITSID SUIA TAADIKÜLLA.
MEMM OLI KÖÖGI POOLT TULEMAS,
TAAT OLI TÄIESTI OLEMAS:
ESIKUS KABINAL KOKKU SAID.
RÕÖMSAKS LÄRMIKS LÄKS SEDAMAID.
NII-NII, MANTLID JA MÜTSID,
SOO-SOO, SAAPAD JA SÄÄRIKUD...
ESIK ON KITSAS KUI KITSE KEEL,
KUHU KÜLL SIIA MAHUVAD VEEL
MITMED PERED
JA MITMED TERED,
MUSID PEALEKAUBA?
LASKE NÜÜD LAPSED KÄHKU LAUDA,
KAHMAKE KAENLASSE,
TOOGE TUPPA!
OI KÜLL ON LIMPSIJAIK TAADI MEEL,
MINEKUT MEMME SAIADEL!

Illustreerinud ASTA VENDER

HELJO MÄND

Kassipoeg Öö

ÖÖ ON PIME KASSIPOEG,
POLE SILMI PEAS,
UKERDADES PESAST POEB –
KITSAS TEISTE SEAS.

«TERE!» ÜTLEB TALLE TUUL,
«HOIA MINU MANU.
VIIN SIND KULDSE KUKE JUURDE
NÄITAN HÕBEKANU.»

«TERE!» ÜTLEB TALLE KUU,
«TULE MINU KULDA,
VÕTA KAASA PIMEDUS,
KINGITA EI TULDA.»

«HALLO!» HÕIKAB LINNUTEE.
«TULE PIIMA JOOMA,
AINULT OMA PIMEDUSE
PEAD SA MULLE TOOMA.»

PALUB JUTUVALUS PUU:
«MINU KÜLJES TABA,
PUUDUTA MIND SABAGA,
SALADUS SAAB VABAKS.»

ÜKS JA TEINE HIIGLANE
KASSIPOEGA VAJAB,
KIISU ENNAST TÄHTSUSEST
PUHEVILE AJAB.

JUBA KUMAB KITSAST PILUST
TILLUKENE SILM.
KASSIPOEG SAI SILMAD PÄHE,
VALGEKS MUUTUS ILM.

LEELO TUNGAL

Kogumine

MART KOGUB MARKE
JA MÄRT KOGUB MÄRKE,
MATS KOGUB PEENI METALLIVÄRKE
(NÄITEKS KRUVIKEERAJAPÄID).
PEET KOGUB PILTE,
TEET KOGUB SILTE –
KÕIKSUGU PURGI- JA KURGISILTE.
MITU KARPI TAL JUBA ON NEID.

MINA KOGUKSIN KAI!
KÕIKE KOGUKSIN MA –
ÜLE KAHE MA MIDAGI KOKKU EI SAA...
MUL ON KAKS SILTI, KAKS MARKI,
KAKS NÄITLEJAPILTI, KAKS MÄRKI,
KAKS KRUVIKEST ON, JA KAKS KOPIKAT...
MISMOODI KÜLL KOKKU KÕIK TOPID NAD
ÜHTE KARPI, ET OLEKS KA KOGU?
«ÜKSKÕIK MIDA, VÄIKEPOISS, KOGUD,»
NÕNDA ÕPETAS VANEM VENNAS,
«KÕIGEPEALT PEAKSID KOGUMA ENNAST!»

Siin Tehnika Teet. Võtke vastu telegramm.

MOSKVAS KATSETATI UUT
AEROBUSSI.

See on hiigelsuur lennuk, milles reisijatesalongid kahel korrusel. Varsti hakkavad need võimsad lennukid lendama meie kodumaa elava liiklusega õhutrassidel. Millal ma oma telegrammidega «Tähekesse» tulini! Nojah, kuusteist ja pool aastat tagasi. Täpselt. Huvitavad telegrammid olid. Või veel!

LAEV SÕIDAB VEE ALL,
BUSS SÕIDAB ÕHUS.

Õkskord sattus mu pilt isegi kaanelle. Võtsin koos Tähetüdrukuga laste kirju postikotist välja.

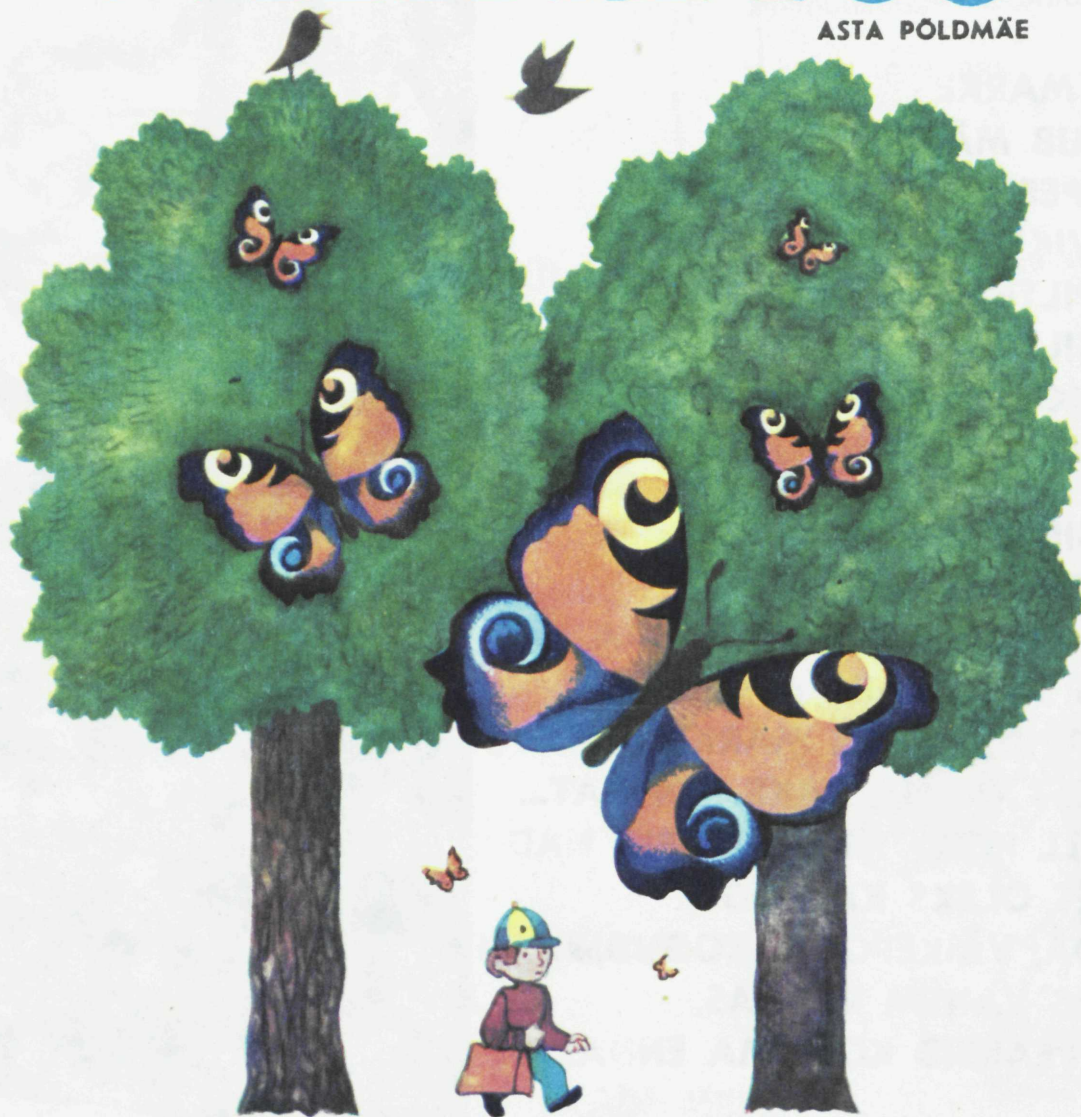
TEHNIKA TEEDU TELEGRAMMID

TEHNIKA TEEDU TELEGRAMMID

TEH

LIHTNE TÖÖ

ASTA PÖLDMÄE

Lapsele anti kõige lihtsam töö: saadeti laps poodi. Väravast väljas, võis minna üht teed ja teist. Kumba siis? Laps mõtles ja hakkas kahetsedes minema: oleks ju võinud minna teistki teed.

Tee ise oli tore. Üht kätt punane aed, teist pruun. Ühe värava otsas istus must kass, teise — valge. Valge ja valgete silmakulmudega nagu pagar. Kumba sa jäta vaatamata?

Üht kätt kasvas remmelgas, teist va-her, õied küljes justkui imeasjad. Rimmelgal veel habe urvane ja urvatolmune. Kuidas sa ei seisa? Ja ei vaata kahte, veel kolme, ei, isegi seitset fantsivat päevapaabusilma, kui need kõik on võtmas vahtramah-la täna hommikul.

Laps seisis, sõnatu, silmitu. Silmad suves ja paabusilmades. Maa ta all hingas tasakesi, otsekui seadis tõst-

ma tiibu. Laps leidis ennast kord künkalt, kord orupõhjast, mis näitas kaldaid kaugele. Kirjuid kaldaid, täis katuseid, suitse, aedu, tiike ja kirikutorne. Raha nõõbiga taskus läks soojaks vastu lapse rinda. Ta läks edasi. Poode, tuli välja, oli mitu, missugusesse, jah, missugusesse õieti tuli temal minna? Ühe ukse ees liigutas tuul sinist linnusulge, sellesse poodi läks laps sisse.

Poes oli veel huvitavam kui väljas, aga poes polnud enam nii lihtne. Kui väljas olid ühekorraga olnud auto ja buss, sõitis üks neist ikka minema, kahest kassist kadus üks aia alla, kahest lendavast linnust laskus üks puulatva. Nõnda oli ju olnud kergem valida. Nõnda ei pidanudki valima. Ja väljas ei tulnud ka midagi tahta enesele päriks ega maksta raha. Aga selleks oli ta ju poodi saade-

tudki. Äkki ei mäletanud laps enam ühtki kodust käsku.

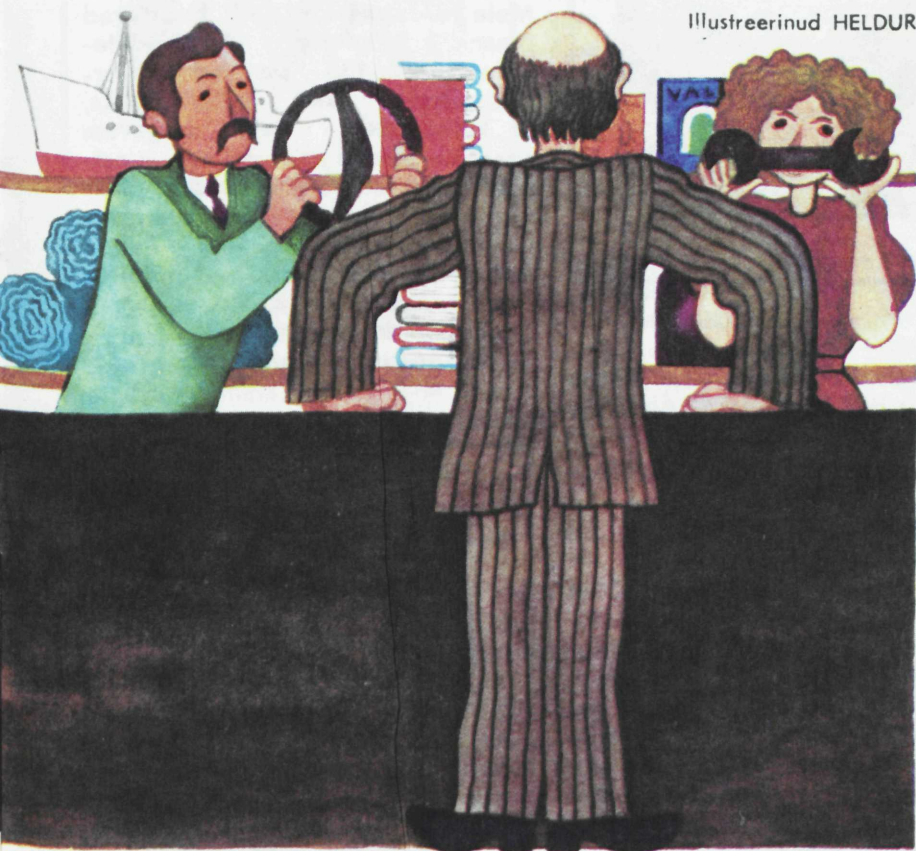
Kui alguses oli paistnud, et see on pähkliite, piltide, pajuviilede, kukeaabitsate ja pisikeste valgete hiirte pood üheainsa tasase müüjaga, siis natukese aja pärast ei tundnud laps enam paika ära. Seinad astusid eest ja ilmusid uued asjad: juba oli siin maakaarte ja pikksilmi, sirkleid, sõnastikke ja häid pika säärega saapaid. Oli müüjaidki juurde tulnud, endaharjalistest hallipäisteni. Ja kõigi kaup oli kõige ilusam.

Puud väljas kaotasid ja kogusid lehti. Vaikselt langes lumi, kasvas ja kadus kuu. Läks suvine pööripäev. Tuli ja möödus talv. Veel suvi, veel mitu talvegi. Laps aga seisis leti ees.

Pood oli nüüd veelgi rikkam. Järjest vahetus müüjaid, tulid uued asjad, mil polnud nimegi või ei teadnud tema neid. Nüüd oli seal atru ja autoroole, keevitusprille, mutrivõtmeid, skalpelle ja merelaevu. Ja kangastena kurrulist kuldset merd ennastki. Nagu ka maa-aluste šahtide musta ööd ja valmite põldude heleruiget. Ja kõik, kõik kohad olid täis raamatuid, lehedki veel enamjaolt lahti lõikamata. Ta seisis, suutmata küsida, suutmata otsustada. Kõike oleks ta soovinud, millestki loobumata.

«Kes küll on see pikk vana mees peeglis mu ees?» mõtles laps imestuses. «Ja miks ei astu ta kõrvale? Ja miks ei lähe ta ära...»

Illustreerinud HELDUR LARETEI

TÄHEKESE LOOMAAED

Asutatud aastal 1960.

Illustreerinud KARIN NIINEPUU

Selle numbri «Postipaunas» astuvad lugeja ette «Täheke» endised ja praegused kirjasõbrad.

TERE «TÄHEKE»

Pildistanud VILLU MAASK

Ka mina olen lasteaias käinud. Mitu aastat kohe.

Ükskord palus kasvatajatädi meid kõiki rongi joonistada. Saime pintslid, värvid ja hästi pika paberi. Ja selle pika paberi peale joonistasimegi palju-palju vaguneid, mida vedas susla. Susla on auruvedur. Praegu on niisuguseid vedureid vähe, aga siis oli veel päris palju.

Minu pilt trükiti «Tähekeses» ära. Olin kole uhke. Hakkasin kohe hästi palju joonistama ja tahtsin kangesti kunstnikuks saada. Aga sain hoopis näitlejaks. Mõnikord juhtub ka niimoodi. Näitleja on ka päris hea olla. Ta saab palju mängida. Nagu lapski. Aga joonistada meeldib mulle mõnikord praegugi.

URMAS KIBUSPUU,
V. Kingissepa nim. TRA
Draamateatri näitleja

Juba lapsena meeldis mulle väga joonistada. Juhtus, et tegin pilte sinagi, kuhu ei tohtinud — tapeedile või ema raamatuisse. Muidugi sain siis kõvasti riielda. Sageli saatsin oma pilte «Tähekesele». Päris mitmed nendest avaldati.

Kui ma suureks kasvasin, sai minust kunstiinstituudi üliõpilane. Olen nüüd hakanud «Tähekesele» uuesti pilte tegema. Lapsepõlves tundus, et joonistamine on tore ja imelihtne. Nüüd on see endiselt tore, kuid kaugeltki mitte enam imelihtne. Kodus kasvab mul uus «Täheke» lugeja ja pildisaatja.

PIRET NIINEPUU,
ERKI III kursuse üliõpilane

Kas usud, et mäletad ütleme paarikümne aasta pärast pilti, mille täna joonistasid? Või laulu, mille lasteaias selgeks said?

Minul on igatahes üks laul mees — «Ah, kui ilus õunake». Aga ükspäev üllatas mind Täheke sellega, et pistis terekäe pihku ja lausus: «Ma tunnen sind! Väikesest peast olid sa mu

oledki äkki suur. Täiesti ootamatult. Ja küll siis on tore, kui tuleb Täheke ja ütleb: «Tere, ma tunnen sind!»

MALLE TALVET,
ajalehe «Säde» korrespondent

sõber, saatsid joonistusi ja puha.» Näed siis, kuidas paberil, ajakirjas, kõik alles püsib.

«Mis sinust saanud on?» päris Täheke.

Naljakas küll, aga juba mitmendat aastat panen nüüd ise laste tegemisi kirja — paberile, ajalehte. Olen kirjutanud, kuidas Marge tantsuringis käib ja Aadi luuletab, Raul koolis aina viisi saab ja Aimi metsloomade eest hoolitseb. Samal ajal õpin veel ülikoolis. Uhtaegu töötada ja õppida on päris raske, aga tore ka. Ei pea ootama. Nagu sina praegu ootad, et kui kord kooli lähed, siis... Või et mis sa siis kõik teed, kui suureks saad...

Ootad ja ootad. Kuni ühel päeval

Kirjutan Sulle teist korda. Eelmisel korral jutustasin sulle oma sünnipäevast, sain siis kaheksa aastaseks. Nüüd tahan Sulle endale sünnipäevaks palju õnne soovida, oled ju tervelt 20 aastat lapsi rõõmistanud. Praegu töötan ma ENSV Kaubandusministeeriumi Projekteerimis- ja Tehnoloogiainstituudis konstruktorina. Meie asutuse töötajad koostavad plaane kaupluste ja sööklatekohvikute töö paremaks korraldamiseks. Ikka selle heaks, et külatajatel oleks mugavam sisseoste teha ja müüjatel parem ostjaid teenindada. Mina koostan plaane selle kohta, kuidas suurtesse kaubabaasidesse rohkem kaupa mahutada, kaubabaaside töötajate tööd kergendada ja kaubad kiiremini poodidesse toimetada. Ja veel soovin ma, et Sa veel kaua-

kauda sama tore laste söber oleksid kui seni, sest minu seitsmeaastane Urmo ja kolmeaastane Triin loevad Sind samuti suure huviga.

KAUPO POLLISINSKI,
konstruktor

Minule meeldib «Täheke» sellepärast, et seal on huvitavaid jutte ja ristsõnamõistatusi. Mina kogun «Tähekesi» ja vahel loen neist öele ette. Kõige rohkem meeldib mulle luuletusi lugeda.

KAJA LAINE,
Kauksi 8-kl. Kooli
II klassi oktoobrilaps

Mulle meeldivad «Tähekesest» kõige rohkem mõistatused. Vahel on need täitsa kerged, mõnikord aga üsna rasked. Kui ajakirjas on mõni ilus pilt, vaatan ma kohe, kes selle joonistanud on. Vahel mul polegi vaja vaadata pildi alla, vaid tunnen kunstniku juba ise ära. Kõige rohkem meeldivad mulle Kalle Suitsu, Elle Tikerpää ning Ede Peebo pildid.

EVE PALL,
Tartu 10. Keskkooli
IIIb klassi oktoobrilaps

Kõige parema meelega loen ma «Tähekesest» Klaabu-jutte ja laste kirjutatud luuletusi. Käsitöölehe löikan alati välja. Sageli on nuputamist, enne kui töö valmis saan. «Tähekest» loen juba ammu. Kui ma ise veel lugeda ei osanud, luges vanaisa mulle ette.

KADRI RAMMO,
Tartu 10. Keskkooli
IVa klassi õpilane

Möödunud suvest meenub üks päev. Hommikul tegi isa ettepaneku autoga kuskile sõita. Ohtuks pidime jälle tagasi olema. Varsti olimegi valmis. Ema, isa ja mina. Mereni oli paarikümmend kilomeetrit. Sinna meid tõmbaski.

Kohtusin jälle vana tuttavaga. Meri annab mulle alati jõudu ja rahu. See-kord oli ta vaikne. Suur vesi puhkas. Ka mina tundsin ennast rahuliku ja kindlana.

Me ei olnud mere ääres kaua. Sõitsime edasi. Veel kord avastasin enda jaoks Põhja-Eesti metsade ilu. Kogu päevaks oli mul hea tuju. Hiljem olen seda sõitu tihti meenutanud. Ei olnudki midagi erilist, aga meelde jäi. Igal inimesel peaks olema miski, mis talle eriti lähedane on. Minul on meri.

SILVI VRAIT,
ansambli «Fix» solist

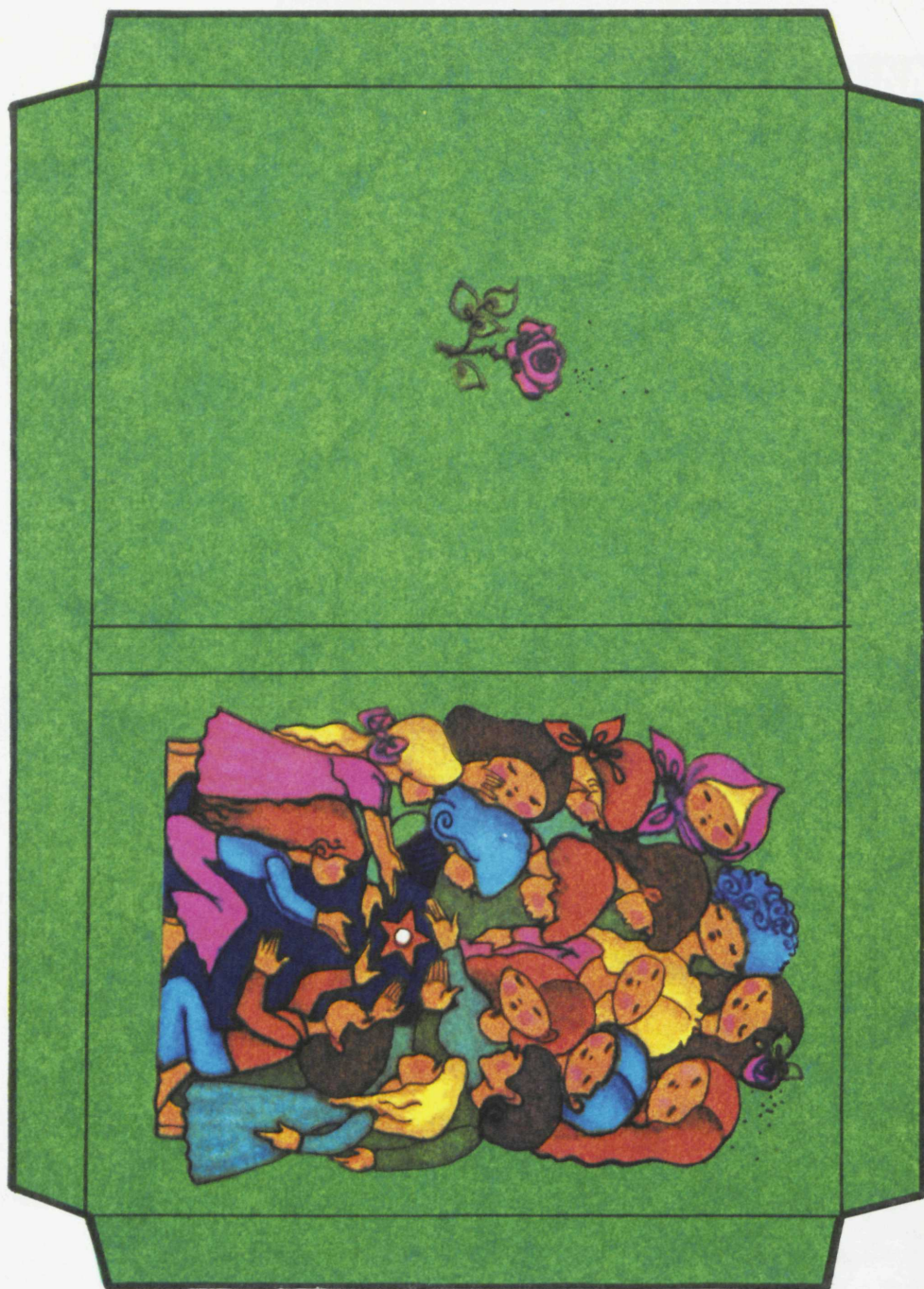

SEDA SINIST JOONT MÕDDA LÖIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖOLEHT

«TÄHEKESE» TASKURAAMAT

Otsusta, kummad kaaned sulle rohkem meeldivad. Löika kaaned mööda jämedat joont välja. Siis löika kaante tugevdamiseks papist 15,3 cm pikkune ja 10,3 cm laiune tükk. See kleebi siseküljele. Nüüd murra kaante servad ära ja kleebi papile. Siseküljele kleebi veel 14×10 cm värviline paber. Kaaned murra pikuti pooleks.

Joonistanud ELLE TIKERPÄE

Vahelehti (14×10 cm) tee nii palju kui soovid ja kinnita need vana vihiku kinnitus klambriga. Raamatusse võid teha märkmeid või kirjutada «Tähekesse» juttudest ja luuletustest neid lauseid, mis sulle eriti meeldivad. Märgi ära ka loo pealkiri ja autor.

TRÜKIKOJAS

Pildistanud VILLU MAASK

Kõik, mis «Tähekesse» toimetuses pliatsi või pintsliga paberile pandud, läheb lõpuks trükikotta.

Tuuakse mitu suurt virna paberit ning alumisel pildil paistva masina rullid ja rattad hakkavadki pöörlema. Ühest otsast läheb puhas paberileht sisse, teisest tuleb välja nii, et üks külg jutte ja pilte täis. Sama paberivirn käib veel korra trükimasinast läbi. Siis trükitakse teine külg. Ülemisel pildil trükikijad Peeter Nellis ja Lembit Leib uurivadki, kas kõik värvid ikka nii ilusad tulid, kui toimetus soovib. Kui ei, keeratakse mõningaid nuppe, mis tähendab, et üht värvi on vaja rohkem, teist vähem. Kui kõik klapib, hakkab trükimasin müri-sema ega vaiki enne, kui kõik seitsekümmend tuhat «Tähekest» trükitud.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
		29	30	31		

Sellist mõistatust nimetatakse võtmemõistatuseks. Kirjuta pildil kujutatu nimetus ülalt alla. Võti ongi käes — igale ruudus olevale numbrile vastab üks täht. Nüüd asenda allolevad numbrid tähtedega, siis saad kaheksa lasteraamatu ja -kirjaniku nime.

1) 6 20 30 10 28 6 20 3 10 19

13 7 27 31 25 8 12 3

2) 6 15 1 6+5 27 22 25 27

4 6 6 18 5 6 18 7 6 28

3) 7 21 3 28 12 5 8 18 14 18 7 10 7 6 20 13 23 12

3 8 15 2 10 6 5 6 7 18 6 22 6 6

4) 23 24 7 23 30 22 27 27 5

6 8 18 27 28 25 5 2 10 23

5) 20 24 20 20 4 6 20 27 28 30

22 24 10 6 2 26 25 20 6 22 22

6) 4 11 31 29 12 7 25 26 19 7 6 23 3 10 20 5 6 31

15 8 19

12 18 27 5 6 24 19

7) 23 10 3 30 12 15 31 8 23 6 19

16 26 15 4 27 22 9 18 19

8) 23 24 5 7 27 3 30

8 5 6 15 12 22 17 25 5

1. GAR — ED	KAS — KOT
2. LU — KIL	PU — SAM
3. TA — AS	TIK — PAIS
4. LE — EL	HURT
5. NE — E	RE — AA
6. VE — VIR	PIKK
7. VI — II	SUITS
8. DUR — HEL	MEL — GAS — REM
9. VO — A	TEI — LA — RE
10. NE — AN	VI — JÄR
11. LI — VAL	DER — VEN
12. LE — KAL	SEPP — RAUD
13. NO — HEI	KER — TI — PÄE
14. VO — RAI	TER — VAL

Kui paned iga silbi õigele kohale, leiad siit 14 kunstniku nime, kes teevad kaastööd «Tähekesele».

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukoogu lastejakiri «Täheke» nr. 1 — 1980. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi, H. Mänd, A. Piirma, J. Pirita, H. Rattise. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär J. Pirita 681-497, vanemtoimetaja J. Rannap 681-497, kunstiline toimetaja E. Pikk 681-400, toimetaja H. Väli 681-400, toimetaja V. Variksaar 681-496, sekretär 681-400.

Laduda antud 3. XII 1979. Trükkida antud 21. XII 1979. Trükkiarv 73 000. Ofsetpaber nr. 1. 60x90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.86. MB-10616. Tellimise nr. 3861. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükkkoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel HANNELE VÄLI montaaž «Meie «Täheke»».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200090, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ 3861. Тираж 73 000.

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

TÄHEKE

NR. 2 1972

NR. 7 1969

TÄHEKE
NR. 3 1970

1977

TÄHEKE
NR. 6 1970

TÄHEKE
NR. 9 1969

TÄHEKE
NR. 12 1969

NR 8

...aga Lenini
...Pioneeru-
...riidadesse, tootan
...alikut oma seltsimeeste ees:
...kodumaad
...da, õppida ja
...olda nii nagu
...tas suvi Lenin,
...u õpetab
...mmunistlik Partei,
...lati Nõukogude
...lu pioneeride

